

CBSE
Marking Scheme, 2026-27
CLASS-XII
ODIA (113)

General Instruction:

- a) The marking scheme carries only suggested value points for the answers.
- b) These are only Guidelines and do not constitute the complete answer.
- c) The students can have their own expression and if the expression is correct then marks be awarded accordingly.
- d) The candidate would be permitted to obtain photocopy of the answer book on request on payment of the prescribed processing fee. All Examiners/ Additional Head Examiners/ Head Examiners are once again reminded that they must ensure that evaluation is carried out strictly as per the value points for each answer as given in the marking scheme.
- e) All the Head Examiners/ Additional Head Examiners/ Examiners are instructed that while evaluating the answer books, if the answer is found to be totally incorrect, 'X' should be marked on the incorrect answer and awarded '0' mark.

1. 5 x 2 = 10
- (i) ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ମହାତ୍ମା ରୁପେ ପୂଜା କରିବାର କାରଣ ସେମାନେ ଦୁଃଖ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ଉପେକ୍ଷା କରିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ରଖୁଥାନ୍ତି ।
 - (ii) ସ୍ତମ୍ଭାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଚିତ୍ର, ମନୋମୁଗ୍ଧକର ତଥା ରହସ୍ୟମୟ ଭାବେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ।
 - (iii) ମଣିଷ ଆପଣାର ଅଭିଳାଷିତ ବସ୍ତୁ ପାଇଲେ ଉତ୍ସୁକିତ ହୋଇଉଠେ ।
 - (iv) ଜୀବନକୁ ତ୍ୟାଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ମନୁଷ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ତା'ର ଜୀବନ ଭଳି ଏତେ ପ୍ରିୟ ଆଉ କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ନାହିଁ ।
 - (v) କେବଳ ଜୀବନର ଦୁଃଖ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ଦେଖୁଥିବା ମଣିଷମାନେ ଜୀବନର ପ୍ରକୃତ ଆନନ୍ଦକୁ ଅନୁଭବ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

2. 1 x 6 = 6

ଉପକ୍ରମ-1

ବିଷୟବସ୍ତୁ, ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଉପସ୍ଥାପନା-3

ସୂକ୍ତି ଉଦ୍ଧାର, ନିଜସ୍ବ ବିଚାର-1

ଉପସଂହାର-1

3. 1 x 6 = 6

ସମ୍ବୋଧନ-1

ପତ୍ରଲିଖନର ଆନୁଷ୍ଠାନିକତା, ଶୈଳୀ-2

ବିଷୟବସ୍ତୁ-2

ପ୍ରତ୍ୟାଶା, ଉପସଂହାର-1

4. 3 x 1 = 3

(i) ନିରୁସାହ

(ii) ଭଙ୍ଗା

(iii) କାରୁଆ

(iv) ବିକର୍ଷଣ

5. 3 x 1 = 3

(i) ତେଜସ୍ବୀ

(ii) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ

(iii) ଧ୍ରୁବ

(iv) ପରିଚ୍ଛଦ

6. 2 x 1 = 2

(i) ଦେବତା-ବୀର

(ii) କୃପା/ଭୋଗ-କୋଠାଘର

(iii) ଭୟ-ମୂଳଦୁଆ

7. 2 x 1 = 2

(i) ଚିକିତ୍ସା

(ii) ନିର୍ବିଘ୍ନ

(iii) ଦ୍ରୌପଦୀ

8.

1 x 5 = 5

- (i) ଇତିହାସ-ବିଶ୍ୱନାଥ କର
- (ii) ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶର ଶିକ୍ଷାଚିନ୍ତା- ଗୋଲୋକବିହାରୀ ଧଳ
ବିଷୟ ଓ ପ୍ରାବନ୍ଧିକଙ୍କ ନାମ-1
ବିଷୟବସ୍ତୁ-3
ଉପସଂହାର-1

9.

3 x 2 = 6

- (i) ଅତୀତର ସୁଖ-ଦୁଃଖ, ହର୍ଷ-ବିଷାଦ, ଭୟ-ବିଭୀଷିକା, ସାହସ ଓ ବିକ୍ରମ, ଜୀବନ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଜୀବନ୍ତ ମୂର୍ତ୍ତି ପରିଗ୍ରହ କରି ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୁଏ । ଇତିହାସ ପାଠକରିବା ବେଳେ ଆତ୍ମେମାନେ ଅଲକ୍ଷିତ ଭାବେ ସେହି ସାଧାରଣ ଭୂମିରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉ । ଏହାହିଁ ନିଜ ଜୀବନର ବ୍ୟାପାର ତୁଲ୍ୟ ପ୍ରତିଭାତ ହୁଏ ।
- (ii) ବାରିବାହର ଭୀମ ରୂପ ଦେଖି ଭୀରୁ ନୀଳାଚଳ ଲଳନାମାନେ ବାତାୟନ ପଥ ଛାଡ଼ି ପଳାଇ ଯିବେ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି ।
- (iii) ଗଣତନ୍ତ୍ର ଶାସନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ନଥିବାରୁ ଆଜି ଆମର ଏ ଅବସ୍ଥା ପାଇଁ ଆମେ ନିଜେ ହିଁ ଦାୟୀ । ଗଣଶିକ୍ଷା ଓ ଗଣଚେତନାର ଅଭାବ ଥିବାରୁ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସଫଳତା ଆଶା କରିବା ବିଫଳ । ତେଣୁ ଲେଖକ ଗଣତନ୍ତ୍ରକୁ ଦୋଷୀ କରିନାହାନ୍ତି ।
- (iv) ଆଗରୁ ମାଟ୍ରିକୁଲେସନ୍ ପାସ କରିଥିବା ଲୋକେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ କାମ ତଳାଇଦେଉଥିଲେ । ଏବେ ବି.ଏ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ଚିଠିଟିଏ ଲେଖିବାକୁ କହିଲେ ଇଂରେଜୀରେ ତ ଯାଇତାହି ହୋଇଯିବ; କିନ୍ତୁ ମାତୃଭାଷାରେ ଲେଖିଲା ବେଳକୁ ପନ୍ଦରଟା ବନାନ ଅଶୁଦ୍ଧି ଥିବାର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ ।
- (v) ପୁରୀ ନୀଳାଚଳଧାମ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ବାସସ୍ଥାନକୁ ‘ଉତ୍କଳ କମଳର କେଶର’ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି ।

10.

10 x 1 = 10

- (i) (A) ଅନନ୍ତ ଅତୀତ
- (ii) (B) ଇତିହାସ
- (iii) (C) ବାରିବାହ

- (iv) (D) ପ୍ରୋପାଗଣ୍ଡା
- (v) (D) ସିନ୍ଧୁ
- (vi) (C) ଲଙ୍କାରେ ହରି ଶବ୍ଦ ପରି
- (vii) (B) ଶୁଣ ପରୀକ୍ଷା
- (viii) (A) କୃଷି
- (ix) (A) ବିଧାତା
- (x) (B) ବ୍ରିଟିଶମାନେ

11.

1 x 5 = 5

- (i) ପିଙ୍ଗଳାର ଅଭିସାର-ରାଧାମୋହନ ଗଡ଼ନାୟକ
- (ii) ବନ୍ଦୀର ବିରହବ୍ୟଥା- ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ
ବିଷୟ ଓ କବିଙ୍କ ନାମ-1
ବିଷୟବସ୍ତୁ-3
ଉପସଂହାର-1

12.

3 x 2 = 6

- i. ରାଜାମାନେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ବିଦେଶୀ ସଙ୍ଗୀନରେ ଭୟଭୀତ କରାଉଥିଲେ ।
- ii. ରାମଚନ୍ଦ୍ର ତପସ୍ବୀମାନଙ୍କର ଅଶାନ୍ତିନାଶକ ଓ ତପସ୍ବୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଅଦେୟ କିଛି ନଥାଏ । ସୀତା ଜଣେ ତପସ୍ବିନୀ ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ହେୟ ବିବେଚନା ନକରିବାକୁ ସେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିବା କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୁହାଯାଇଛି ।
- iii. ଦରବାରରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ରାଜା ଓ ଜମିଦାରମାନେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ସୁଖ-ଦୁଃଖକୁ ଦୃଷ୍ଟି ନଦେଇ ନିଜର ସ୍ବାର୍ଥ କଥା ଚିନ୍ତା କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସେମାନେ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହୋଇ ରାଜଧର୍ମ ପାଳନ କଲେ ଉଚ୍ଚତର ଗତି ଲାଭ କରିପାରିବେ ବୋଲି କବି କହିଛନ୍ତି ।
- iv. ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ବିଦାୟକାଳୀନ ଦୃଶ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନୋରମ ଥିଲା, ଯାହାକୁ କବି ଅମ୍ବରରେ ନାନାରଙ୍ଗର ଚନ୍ଦ୍ରାତପ ଆଚ୍ଛାଦିତ ହୋଇଛି ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।
- v. କବି ମନୁଷ୍ୟ ପୁତ୍ରକୁ ଦସ୍ତ ହେବାପାଇଁ କହିଛନ୍ତି, କାରଣ ଦସ୍ତ ହୋଲାପରେ ହିଁ ନୂତନ ସୃଷ୍ଟି ସମ୍ଭବ । ସେହି ଦସ୍ତ ବା ନିଷ୍ପେଷଣରୁ ସୃଷ୍ଟି ହେବ ଜ୍ଞାନାଲୋକ ଏବଂ ସେଥିରୁ ସେମାନେ ନିଜର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଜାଣିପାରିବେ ।

13.

10 x 1 = 10

- (i) (D) ହସିହସି ମୃତ୍ୟୁ ତା' ପଛରେ ଆସି ବସିଯାଏ
- (ii) (C) ଜିଣିବାକୁ ଆଉ ଧରାଖଣ୍ଡ ନଥିବାରୁ
- (iii) (B) ଲବକୁଶଙ୍କ ହସହସ ମୁହଁ
- (iv) (A) କାରାକବିତା
- (v) (A) ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଗତ ଦୁଃଖର କାହାଣୀ ଶୁଣିବାରୁ
- (vi) (B) ବିରହର ବିଷ
- (vii) (C) ଦେବତା
- (viii) (D) ପରମ ପୁରୁଷ
- (ix) (D) କୁଶ
- (x) (C) ଧରଣୀର ତୃଣତନ୍ତରେ

14.

3 x 2 = 6

- (i) ମେନେଜର ହରିବୋଲବାରୁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବାରୁ ଏବଂ ଜମିଦାରଙ୍କ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ସଭ୍ୟଦେଶ ନିୟମାନୁସାରେ ପାନର ମାତ୍ରା କିଛି ବଳି ପଡ଼ିଥିବାରୁ ଖର୍ଚ୍ଚଟଙ୍କାର ହିସାବ ରଖିବାକୁ ବେଳ ପାଇନଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ହିସାବ ଦେଇ ପାରି ନଥିଲେ ।
- (ii) ସ୍ବାଧୀନତା ଉତ୍ସବ ପାଳନ ପାଇଁ ୧୯୪୭ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୧୪ ତାରିଖ ରାତି ୧୨ଟାରେ ହଠାତ୍ ଶଙ୍ଖ, ଘଣ୍ଟ, ହୁଳହୁଳି ଓ ତୋପ ପ୍ରଭୃତି ବାଜିବା ଶବ୍ଦରେ ରାୟବାହାଦୁରଙ୍କ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଯାଇଥିଲା।
- (iii) ଏ ଜାତି ଆଜି କ୍ଷମତା ମଦ ପିଇ ବେହୋସ ହୋଇ ଯାଇଥିବାରୁ କୌଣସି ସମୟରେ ମାଷ୍ଟରଜୀଙ୍କ ନିବେଦନକୁ ଶୁଣି ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏ ଜାତିକୁ ଜାଗ୍ରତ କରିବାକୁ ହେବ ବୋଲି ଅଶୋକ ମାଷ୍ଟରଜୀଙ୍କୁ କହିଛନ୍ତି ।
- (iv) ବିହଙ୍ଗଟିଏ ହୋଇ ନଥିବାରୁ କଚ୍ଛପଟି ନିଜ ଭାଗ୍ୟକୁ ଧ୍ବଞ୍ଜର କରୁଥିଲା ।
- (v) ଦିଗନ୍ତ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରି କମ୍ବୁଗ୍ରୀବ ଦୀର୍ଘଶ୍ବାସ ଛାଡ଼ୁଥିଲା ଏବଂ ଭାବୁଥିଲା ଯେ ଦୂରର ପର୍ବତଶ୍ରେଣୀ, ସେପାରିସ୍ଥ ସରୋବରମାନ କେତେ ସ୍ବଚ୍ଛତର ଓ ଉପତ୍ୟକାମାନ କେତେ ସବୁଜତର ହୋଇ ନଥିବ!
